

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 62/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Slavomírom Ilavským, Námestie legionárov 5, Prešov, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 19 Co 15/2013-148 z 24. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. decembra 2013 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len

„sťažovateľka“, v citáciách aj „navrhovateľka“ alebo „žalobkyňa“), zastúpenej advokátom Mgr. Slavomírom Ilavským, Námestie legionárov 5, Prešov, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 19 Co 15/2013-148 z 24. septembra 2013.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola žalobkyňou v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 10 C 190/2011, v ktorom sa proti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“, v citáciách aj „odporca“) domáhala zaplatenia určitej finančnej sumy z titulu náhrady škody spôsobenej jej žalovaným pri výkone jeho povolania. Svoju žalobu odôvodnila tým, že žalovaný jej svojím postupom v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 8 C 132/1999, v ktorom ju zastupoval, spôsobil škodu tým, že podal žalobu, pričom jej nárok uplatnený v žalobe bol už v čase jej podania premlčaný. Okresný súd následne na základe námietky premlčania vznesenej protistranou žalobu sťažovateľky zamietol a tiež rozhodol o jej povinnosti nahradiť v konaní úspešnej protistrane trovy konania, pričom krajský súd na základe odvolania sťažovateľky rozsudok okresného súdu potvrdil. Sťažovateľka uviedla, že škoda, ktorú si proti žalovanému uplatnila, pozostávala zo zaplateného súdneho poplatku za podanie žaloby a odvolania, náhrady trov konania, ktoré bola povinná nahradiť úspešnej protistrane, a plnenia, ktoré poskytla žalovanému ako odmenu za právne služby poskytnuté jej v súvislosti s uplatnením jej finančného nároku v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 8 C 132/1999.

Okresný súd rozsudkom č. k. 10 C 190/2011-112 z 12. októbra 2012 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) návrh sťažovateľky v celom rozsahu zamietol a o súvisiacom výroku o trovách konania s poukazom na § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozhodol tak, že ich náhradu nepriznal v konaní úspešnému žalovanému. Svoje rozhodnutie v merite veci právne odôvodnil poukazom na znenie § 13 ods. 1 až 3, § 21 ods. 1 a 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 132/1990 Zb. o advokácii v znení

účinnom od 1. júla 1990 do 1. januára 2004 v spojení s § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 563 a § 657 Občianskeho zákonníka.

Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že okresný súd jej svojím postupom odňal možnosť pred ním konať, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. V súvislosti s uplatnenými odvolacími dôvodmi podľa § 205 ods. 2 písm. a), b), d) a f) OSP sťažovateľka okresnému súdu konkrétne vytýkala, že jej nedoručil krátkou cestou posledné podanie žalovaného a že jej počas výsluchu boli kladené neurčité otázky, správne nevyhodnotil zodpovednosť žalovaného za škodu spôsobenú jej pri výkone jeho povolania, keďže v čase podania žaloby na okresnom súde 6. mája 1999 bol jej nárok proti žalovaným už premlčaný a na túto skutočnosť ju žalovaný neupozornil, čím jej privodil finančnú ujmu. Sťažovateľka tiež poukázala na *„dodatočné zmanipulované tvrdenia z podnetu žalovaného, na pokyn ktorého žalobkyňa v pôvodnom konaní tvrdila a usmerňovala aj svedkov ohľadom splatnosti nároku do konca roku 1997“*. Pokiaľ ide o nárok sťažovateľky na vrátenie odmeny, ktorú mala žalovanému poskytnúť za právne služby v sume 50 000 Sk (1 659,70 €) bez príjmového dokladu, uviedla, že jej prevzatie žalovaným potvrdil svedok – jej manžel. Ďalej polemizovala s názorom okresného súdu v otázke unesenia dôkazného bremena. Sťažovateľka v odvolaní predostrela vlastnú skutkovú verziu toho, čo vyplynulo z vykonaného dokazovania, a uviedla, že žalovaný riadne nechránil jej práva, v dôsledku čoho jej týmto postupom vznikla škoda. Na podklade týchto dôvodov sa sťažovateľka domáhala zrušenia odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu a vrátenia mu veci na ďalšie konanie, eventuálne jeho zmeny tak, aby krajský súd jej návrhu v celom rozsahu vyhovel.

Krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol rozsudkom č. k. 19 Co 15/2013-148 z 24. septembra 2013 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“), ktorým rozsudok okresného súdu v merite veci postupom podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne

správny potvrdil, súvisiaci výrok o trovách konania zrušil a v rozsahu jeho zrušenia mu vrátil vec na ďalšie konanie.

Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť, ktorú po rekapitulácii priebehu konania pred všeobecnými súdmi v súvislosti s namietaným porušením označených práv podľa ústavy a dohovoru v relevantnej časti odôvodňuje takto:

„Sťažovateľka nesúhlasí s vyhodnotením dôkaznej situácie ako to učinili obidva sudy, najmä že dôvodom predošlého zamietnutia žaloby bolo nepreukázanie sťažovateľkou existencie zmluvy o pôžičke, čo je zjavný rozpor s dôvodmi zamietnutia žaloby v Rozsudku č. k. 3 Co 80/2009. Tiež namieta zavádzanie súdmi, že na začiatku právneho zastúpenia žalobkyňa podala žalovanému skutočnosti, že najprv pôžička nemala dohodnutú splatnosť a neskôr žalovaní prehlásili, že peniaze vrátia do konca r. 1996, a preto ak podal žalovaný žalobu 6. 5. 1999, vraj vychádzajúc z pokynov sťažovateľky... tak nemožno hovoriť o porušení právnej povinnosti v zmysle zákona o advokácii. Aj údajné neskoršie, dodatočné, zmanipulované prehlásenie žalovaných že zaplatia dlh do konca r. 1996, nemožno považovať za dohodnutý termín splatnosti a už vôbec advokát pri podpísaní splnomocnenia klientkou, nemal k dispozícii tento údaj, nakoľko sťažovateľka mu ho poskytnúť nemohla, lebo splatnosť dlhu nebola dohodnutá... Nakoľko neexistuje písomný dôkaz advokáta o jeho vyvinení, plne zodpovedá za všetky zbytočné náklady rovnajúce sa škode a všetky zodpovednostné predpoklady pre kvalifikáciu škody sú v danom prípade naplnené. Sudy však preniesli dôkazné bremeno zo žalovaného na sťažovateľku a na tomto mieste nastal prielom, vznikla zjavná nezákonnosť a neústavnosť rozhodnutia majúce charakter neospravedliteľného, ústavne neakceptovateľného a právne neudržateľného rozhodnutia všeobecného súdu. Konanie súdov považuje sťažovateľka za svojvoľné s podozrením z nadržievania žalovanému...“

Na základe už uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol takto:

„Krajský súd v Prešove Rozsudkom č. k. 19 Co/15/2013-148 zo dňa 24. 9. 2013 ktorým potvrdil Rozsudok Okresného súdu v Prešove č. k. 10 C 190/2011 zo dňa 12. 10. 2012 porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1, Ústavy a porušil právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Zrušuje

Rozsudok č. k. 19 Co/15/2013-148 zo dňa 24. 9. 2013

Rozsudok Okresného súdu v Prešove č. k. 10 C 190/2011 zo dňa 12. 10. 2012

Priznáva

Náhradu trov konania... právnemu zástupcovi sťažovateľky...“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne

neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, III. ÚS 305/08).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide preto vtedy, ak pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

Z týchto hľadísk preskúmal ústavný súd sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

V zmysle ustanovení čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru má účastník súdneho konania právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v ktorom sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vysporiada so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré sú na rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné, a teda na také rozhodnutie, ktoré nie je zjavne neodôvodnené ani arbitrárne.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka krajskému súdu predovšetkým vytýka arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia, pretože sa stotožnil so skutkovým stavom zisteným okresným súdom a jeho právnym posúdením, pričom nevyhodnotil zásadné skutočnosti namietané sťažovateľkou počas prvostupňového a druhostupňového konania. Sťažovateľka svoju argumentáciu vedie v rovine skutkovej polemiky s názorom krajského súdu a v tejto súvislosti sa domáha prehodnotenia už hodnotených dôkazov, v rámci čoho predkladá ústavnému súdu vlastnú skutkovú verziu veci.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať rozsudok krajského súdu za ústavne udržateľný a akceptovateľný z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľka proti nemu uplatňuje.

Krajský súd vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia v merite veci potvrdil rozsudok okresného súdu, pričom v odôvodnení uviedol podstatné časti rozsudku okresného súdu, vysvetlil, čoho sa sťažovateľka odvolaním domáhala a čím v odvolacom konaní argumentovala, ako sa k jej odvolaniu vyjadril žalovaný, a, vychádzajúc zo skutkového

a právneho stavu zisteného okresným súdom, na zdôraznenie správnosti meritórneho výroku rozsudku okresného v relevantnej uviedol toto:

„Ak navrhovateľka tvrdí, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že postupom súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom odvolací súd uvádza, že nedoručenie jej písomného podania odporcu datované 03. 10. 2012, v ktorom napísal svoj doterajší postoj, nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom iba z dôvodu, že táto listina nebola doručená protistrane. Ani to, že súd kládol navrhovateľke otázky a jej odpovede na nich boli neurčité, nemožno považovať za inú vadu konania, majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Navrhovateľka totiž v konaní má dôkazné bremeno, ktoré by mala realizovať aj bez toho, aby jej súd kládol otázky.

Ak v odvolaní sa namieta aj nesprávne právne posúdenie veci, toto nebolo preukázané...

Z obsahu odvolania navrhovateľky vyplýva, že namieta nesprávne právne posúdenie veci v tom, že súd prvého stupňa nesprávne konanie odporcu v postavení advokáta, spočívajúce v neplnení si jeho povinností vyplývajúcich mu z toho postavenia, nepovažovala za dôvod vzniku jeho zodpovednosti za škodu...

Porušenie právnej povinnosti pri výkone advokácie spočíva v existencii takého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom...

Z obsahu spisu uvedené pochybenia advokáta nevplývajú. Je treba uviesť, že pri poskytovaní právnej pomoci je prvoradý záujem klienta. V tejto súvislosti sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že otázka premlčania mohla byť zrejmá pre účely jej posúdenia až zo skutkového stavu zisteného v priebehu konania, a to s poukazom na predmet sporu, ako ho navrhovateľka prezentovala. Až po vykonanom dokazovaní a ustálení skutkového stavu bolo možné vyvodiť záver, že nárok žalobkyne je potrebné zamietnuť. Dôvodom zamietnutia žaloby bolo však nepreukázanie existencie zmluvy o pôžičky medzi účastníkmi konania, čo nie je možné považovať za porušenie povinnosti na strane odporcu ako advokáta zastupujúceho navrhovateľku v konaní sp. zn. 8 C/132/1999. V uvedenom konaní bolo na navrhovateľke označiť také dôkazy, ktoré by jednoznačne preukazovali existenciu platne uzavretej zmluvy o pôžičke. Advokát sám

takéto dôkazy vyprodukovať nemohol. Nie je možné preto brať na zodpovednosť advokáta za to, že v dôsledku nepreukázania existencie zmluvy o pôžičke bola žaloba zamietnuť.

Teda aj odvolací súd je toho názoru, že v konaní nebola preukázaná jedna zo základných podmienok úspešnosti návrhu, a to porušenie právnej povinnosti, resp. existencia úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom pri vykonávaní advokácie odporcom v konaní sp. zn. 8 C/132/1999.

Taktiež neboli preukázané podmienky na priznanie sumy 1.659,70 Eur (50.000 Sk), ktoré mal odporca prijať bez príjmového dokladu od navrhovateľky. Na preukázanie opodstatnenosti nároku v tejto časti neboli navrhovateľkou produkované žiadne dôkazy okrem výsluchu svedka, manžela navrhovateľky, ktorému súd prvého stupňa dôvodne neuveril... Správne preto bola zamietnutá žaloba ja čo do uvedeného nároku.

Čo sa týka ďalšieho nároku na zaplatenie dodatočne vyrubenej dane navrhovateľkou, a to na radu odporcu, treba uviesť, že vôbec nebolo preukázané, aby navrhovateľka splnomocnila odporcu na poskytnutie právnej pomoci aj čo sa týka uvedenej dane. Vo vzťahu k zaplateniu dane, ktorú navrhovateľka realizovala dobrovoľne, odporca nevystupoval ako jej právny zástupca. Nebol preto medzi nimi právny vzťah odvodzujúci sa od zákona o advokácii. Ak by aj odporca odporúčal navrhovateľke, aby si táto plnila svoje právne povinnosti, nemôže sa to považovať za jeho pochybenie.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne rozhodol, keď návrh zamietol...“

Pri hodnotení rozsudku krajského súdu ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

V nadväznosti na citované ústavný súd považoval v prvom rade za potrebné poukázať na § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia prvostupňového súdu, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov prvostupňového rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti prvostupňového rozhodnutia ďalšie dôvody.

Vzhľadom na obsahovú spojitosť rozsudku krajského súdu s rozsudkom okresného súdu a v nadväznosti na už citovanú judikatúru považoval ústavný súd za potrebné v ďalšom poukázať aj na podstatnú časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu, v ktorom v časti relevantnej pre toto konanie uviedol toto:

„Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že navrhovateľka pri poskytnutí skutkového stavu, ktorý oznámila odporcovi ako advokátovi pri porade v mesiaci december 1998, uviedla skutočnosti tak ako boli prezentované z jej strany na pojednávaní dňa 09. 10. 2001. Z jej prednesu vyplýva, že poskytla finančné prostriedky odporcom v pôvodnom konaní, pričom nedošlo k dohode o splatnosti tejto pôžičky a následne bolo oznámené zo strany odporcov, že predmetné finančné prostriedky vrátia do konca roku 1996. Túto informáciu mal k dispozícii aj odporca, ktorý následne dňa 06. 05. 1999 podal v mene navrhovateľky žalobu o vrátenie dlhu. Navrhovateľka tvrdí, že odporca porušil ustanovenia vtedy platného zákona o advokácii, keď neoboznámil navrhovateľku s tým, že návrh je premlčaný tak ako to konštatovali súdy vo svojich rozsudkoch, čím došlo z jej strany k vzniku škody, ktorá bola špecifikovaná v návrhu. Podľa názoru súdu v danej veci nie sú splnené predpoklady pre vznik zodpovednosti odporcu za uvedenú škodu na majetku navrhovateľky v zmysle § 420 OZ... Pokiaľ odporca vychádzal zo skutkového stavu, tak ako mu bol predložený navrhovateľkou, dôvodne mohol vychádzať zo skutočnosti, že pôvodne došlo k poskytnutiu pôžičky bez dohodnutej splatnosti, kedy začína plynúť premlčacia doba nasledujúcim dňom, a pokiaľ bola pôžičky poskytnutá v prvej polovici roku 1994 došlo by k premlčaniu tohto nároku už v prvej polovici roky 1997, no z výpovede navrhovateľky vyplynulo, že odporcovia prehlásili, že peniaze vrátia do konca roku 1996, na základe čoho mohol dospieť odporca k presvedčeniu, že vtedy začína plynúť premlčacia doba a skončí uplynutím troch rokov, teda uplynutím roku 1999. Pokiaľ podal žalobu na súd

dňa 06. 05. 1999, vychádzajúc z pokynov klientky, podľa názoru súdu nemožno hovoriť o porušení jeho právnej povinnosti v zmysle zákona o advokácii. Nakoľko tu nie je splnený základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, nemôže byť navrhovateľka úspešná v konaní o náhradu škody.

Súd poukazuje aj na skutočnosť, že samotný skutkový stav, ktorý bol súdom zistený v pôvodnom konaní nasvedčuje tomu, že poskytnutie finančnej pôžičky, ak bola poskytnutá zo strany navrhovateľky odporcom v pôvodnom konaní, bolo podvodným a falošným spôsobom zakrývané cez dodávku tovaru, vystavení fiktívnych faktúr, ktoré sa opätovne refakturovali, pričom na tomto konaní aktívnym spôsobom nepochybne participovala aj navrhovateľka, ktorá je teda nepochybne spoluzodpovedná (ak tak to bolo) za tento vzniknutý stav, ktorý nepochybne výrazným spôsobom sťažil právne posúdenie veci, o čom svedčia aj rozličné závery súdov I., resp. II. stupňa a časovo náročné dokazovanie. Aj na túto skutočnosť súd bral ohľad pri posudzovaní nárokov navrhovateľky, pretože nepochybne súd by dospel k odlišnému záveru ohľadom zodpovednosti advokáta, ktorý by podával žalobu o vrátenie pôžičky po viac ako troch rokoch odo dňa splatnosti, ak by to bolo advokátovi zo strany klienta jasne oznámené. Je nepochybné, že námietka premlčania je inštitútom, ktorý je často využívaný v súdnych sporoch a advokát poskytujúci profesionálnu právnu pomoc, musí pamätať na túto skutočnosť a upozorniť na to klienta.

Pokiaľ sa týka samotného poučenia o možnosti premlčania tohto dlhu, tu súd poukazuje na skutočnosť, že odporca na pojednávaní uviedol, že poučil navrhovateľku o tejto možnosti, a napriek tomu táto trvala na podaní žaloby. V danom prípade súd má za to, že dôkazné bremeno preukázania tejto skutočnosti o tom, že navrhovateľka nebola poučná o možnosti premlčania, je na neunesené zo strany navrhovateľky, ktorú toto dôkazné bremeno zaťažuje. V každom prípade však súd poukazuje na to, že otázka premlčania nebola zrejmalá a jednoznačná pre účely jeho posúdenia zo skutkového stavu popísaného navrhovateľkou pred súdom I. stupňa, a teda aj odporcovi ako advokátovi, a preto podľa názoru súdu nemožno túto skutočnosť považovať zo strany odporcu ako porušenie jeho právnych povinností...

Z týchto dôvodov bol zamietnutý návrh, čo do zaplatenia súdneho poplatku za podanie žaloby, súdneho poplatku za odvolanie, odmeny znalca, náhrady trov právneho

zástupcu žalovaných v pôvodnom konaní ako aj odmeny odporcu. Tieto súčasti náhrady škody nepochybne majú pôvod v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 132/1999.

Pokiaľ sa týka zamietnutia návrhu v časti o zaplatení odmeny odporcu na jeho požiadanie v o výške 1 659,70 Eur, súd má za to, že táto skutočnosť v konaní nebola preukázaná. Súd pritom hodnotil unesenie dôkazného bremena ohľadom zaplatenia tejto sumy tak, že navrhovateľka toto dôkazné bremeno neunesla, nakoľko odporca poprel prijatie týchto peňazí, pričom ich potvrdil ako svedok manžel navrhovateľky, pričom súd vzhľadom na blízky príbuzenský vzťah medzi svedkom a účastníkom konania, nemal za preukázané jeho tvrdenia. Súd v tejto súvislosti dodáva, že navrhovateľka vzhľadom na tú skutočnosť, že od roku 1992 podniká, teda sa pohybuje v obchodnej sfére, a je osobou, ktorá prichádza do kontaktu s peniazmi, je si vedomá skutočnosti, že odovzdanie takýchto finančných čiastok by mal sprevádzať písomný doklad, ktorým by jednoznačne vyvrátila pochybnosti o tom, či tieto finančné prostriedky boli odovzdané alebo nie. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že nebolo sporné, že odporca zastupoval navrhovateľku aj v iných konaniach, preto aj keď táto mu odovzdala nejaké finančné prostriedky, že sa nemuselo jednať o finančné prostriedky ohľadom zastúpenia v konaní 8 C 132/1999, kde každopádne boli trovy právneho zastúpenia vyplatené riadne s príjmovým dokladom, preto nie je dôvod neveriť tvrdeniu odporcu, že tieto finančné prostriedky by prevzal len na príjmový doklad.

Pokiaľ sa týka zaplatenia dodatočne vyrubenej dane na radu odporcu, tu jednoznačne nemožno hovoriť o nejakom protiprávnom konaní zo strany odporcu, nakoľko tento pokiaľ inštruoval navrhovateľku v zmysle platných daňových predpisov, nemožno hovoriť že by týmto porušil svoju právnu povinnosť, naopak advokát má povinnosť v rámci výkonu svojej funkcie zachovávať zákony a predpisy a preto takúto zákonnú inštrukciu nemožno posúdiť ako dôvod pre vznik zodpovednosti za škodu na strane navrhovateľky.

Z týchto dôvodov súd považoval za právne dôvodné rozhodnúť tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.“

Z citovaných častí odôvodnenia rozsudku krajského súdu a rozsudku okresného súdu vyplýva, že v posudzovanej veci všeobecné súdy na základe ustáleného skutkového stavu

veci, ktorý ústavný súd s odkazom na svoju rozhodovaciu činnosť nemôže prehodnocovať, dostatočne rozviedli úvahy, ktoré ich viedli k meritórnym zisteniam, a primeraným spôsobom objasnili dôvody, pre ktoré nebola sťažovateľka so svojou meritórnou obranou úspešná.

S odvolaním sa na svoju ustálenú rozhodovaciu činnosť ústavný súd zdôrazňuje, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, a to s ohľadom na to, o aké rozhodnutie ide (meritórne alebo procesné) a v akom štádiu súdneho konania je rozhodnutie vydané. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, III. ÚS 25/06, IV. ÚS 301/09, IV. ÚS 27/2010).

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietaný spôsob hodnotenia dôkazov zo strany všeobecných súdov, ústavný súd už viackrát vyslovil názor, podľa ktorého do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhovaného spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu) nevykazuje znaky arbitrárnosti, je ústavne akceptovateľné, pričom nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by ho bolo možné považovať za popierajúce zmysel základného práva na súdnu ochranu, keďže všeobecné súdy zrozumiteľne vysvetlili právne závery, ku ktorým dospeli, a opreli ich o skutkové zistenia. V okolnostiach danej veci nič nesignalizuje, že by mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Uvedené platí aj v prípade, keď sa podstata skutkových a právnych úvah

sťažovateľky odlišovala od názoru všeobecných súdov, ktoré síce rozhodli spôsobom, s ktorým sťažovateľka nesúhlasí, avšak svoje rozhodnutia dostatočne odôvodnili na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietanie porušenia základného práva.

Ústavný súd, opierajúc sa o tieto závery, vo vzťahu k námietkam sťažovateľky o porušení jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru konštatuje, že krajský súd v jej veci rozhodol tak, že nie je reálne predpokladať, aby po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné prijať záver o porušení sťažovateľkou označených práv.

Keďže ústavný súd nezistil porušenie sťažovateľkou označených práv a sťažnosť bola z už uvedených dôvodov odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2015